

Η ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ
ΤΟΥ „ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣ“

VII-III-XXX.

Ὁ «Κρητικὸς Ἀστὴρ» χάρις εἰς τὴν πολύτιμον συνεργασίαν τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιστημόνων καὶ λογίων, ἦν πάνυ προθύμως συνεισήνεγκον οὗτοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεώς του, δυνάμεθα εἰπεῖν πεποισθῶς ὅτι κατέλαβεν ἐπιφανῆ θέσιν μεταξὺ τῶν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἐκδομένων φιλολογικῶν περιοδικῶν.

Ὡς ὄργανον αὐτόχρημα φιλολογικὸν ὁ «Κρητικὸς Ἀστὴρ» ἰδρυθεὶς ἐπὶ βάσεων ὑγιῶν καὶ μὴ παρεκκλίνας παντάπασι τοῦ ἐποικοδομητικοῦ σκοποῦ, ὃν ἐχάραξεν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς του, εὐλόγως ἐνέπνευσε τὴν στερεὰν πεποίθησιν τῷ κοινῷ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐν αὐτῷ γραφόντων καὶ λίαν δικαίως ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν ἐπ' αὐτοῦ τῶν ζηλωτῶν τῶν γραμμάτων, τῶν μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθούντων τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν φιλολογικὴν κίνησιν.

Τοῦ ὑπὸ τοιαύτας ὄθεν προαγωγικὰς ἀρχὰς ἐμφανισθέντος ἐν τῷ Κρητικῷ ὀρίζοντι «Ἀστέρος» ἡ Διεύθυνσις, ἥτις ἀόκνως ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς ἐπὶ τὰ κρεῖττω βελτιώσεως αὐτοῦ, προτίθεται λίαν προσεχῶς νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰς σελίδας ἐν αἷς θὰ πλαισιῶνται καὶ εἰκόνες ἀνδρῶν δρασάντων ἐν τοῖς γράμμασι καὶ τῇ ἐπιστήμῃ χάριν τῶν ἀναγνωστῶν του, οἵτινες ὁσημέραι πολυαριθμότεροι γίνονται.

Τοιουτοτρόπως δέ, ἐν βραχυλογίᾳ, ὁ «Κρητικὸς Ἀστὴρ» διὰ τῆς βελτιώσεώς του οὐ μόνον θὰ τάμη νέαν ὁδὸν ἀναπτύξεως ἐν τῷ ἀκανθώδει ἔργῳ του, ἱκανοποιούσαν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ θὰ καταστῇ οὗτος ἀναντιρρήτως ὡς ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς καὶ ποικίλης ὕλης, ἣν θὰ ἐμπερικλείῃ, μοναδικὸν ἐντύφημα καὶ αὐτῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐγκυπτουσῶν εἰς ἡλικίᾳς μελέτας.

διαφόρων βιβλίων κ.λπ. εἰς τιμὰς συγκαταβατικὰς εἴτε κατ' ἀποκοπὴν εἴτε κατὰ 10 λεπτὰ τὸν στίχον.

Περιεχόμενα τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων φυλλαδίων τοῦ «Κρητικοῦ Ἀστέρος».

Φυλλάδιον 1^{ον} Πρόλογος. Κάμε τὸ καλὸ καὶ εἴθετο εἰς τὸ γυμνῶ — Τάφοι μεγάλων νεκρῶν ἐν Κρήτῃ. — Χρῆσιμοι γνώσεις. — Ζητήματα ὑγιεινῆς. Οἰωνοὶ καὶ Προλήψεις — Μικρὰ χρονικά. Ποιήματα καὶ αἰνίγματα.

Φυλλάδιον 2^{ον} — Ἡ κοινωνικὴ βδέλλα. — Ἡ τηλεφωτογραφικὴ — Ὑγιεινὰ παραγγελίαι χάριν τῶν μαθητῶν. — Τάφοι μεγάλων νεκρῶν ἐν Κρήτῃ (συνέχεια). — Ἡ Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις. — Ἐκλεκτὰ ἀπανθίσματα καὶ αἰνίγματα.

Φυλλάδιον 3^{ον} Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — Ἡ τηλεφωτογραφικὴ (συνέχεια καὶ τέλος). — Περὶ Ἀγάπης. — Κρητικὴ κόμωσις. — Ἀποφασιστικότης τῆς Μαρίας Θεοσεσίας. — Τῆ μικρῇ Πολυξένη, (ποίημα) — Μικρὰ χρονικά. — Ἐκλεκτὰ ἀπανθίσματα. — Ἱστορία τοῦ χοροῦ. — Ἀρετῆς θριάμβος (διήγημα).

Φυλλάδιον 4^{ον} — Αἱ εὐλογίαι τῶν γονέων — Ἀλέξανδρος Θρασυβούλου Ζαίμης, (εἰκὼν). — Τὸ ὄρφανὸν τῆς πρωτοχρονιάς ποίημα. — Πρωτοχρονιάτικον διήγημα. — Ἡ λέγε τῆς σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχε. — Περὶ τῶν φρουρίων τῆς Κρήτης. — Ἀποφθέγματα — Προγνωστικὸν τοῦ 1907. — Προσόντα γυναικείας καλλονῆς. — Συμβουλὴ διὰ τὴν ἐνδυσμασίαν τῶν κυρῶν. — Διήγημα. — Αἰνίγματα.

Φυλλάδιον 5^{ον} — Ἡ λέγε τῆς σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχε (συνέχεια καὶ τέλος). — Περὶ καπνοῦ — Περὶ ὑποβρυχίων. — Ὁ Τοπίλις παρὰ τῷ ἁγίῳ Βενεδίκτῳ. — Ἡ ἀξία τοῦ μικροῦ (ποίημα) — Ἀποφθέγματα. — Ἀνέκδοτα. — Διήγημα καὶ Αἰνίγματα.

Φυλλάδιον 6^{ον} — Κρησοὶ ἡρωίδες — Ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως. Περὶ καπνοῦ (συνέχεια). — Περὶ λαοθύμματος τῆς ἀμπέλου. — Εἰς ἀγωνιστῆς τῶν Κρητικῶν ἐπαναστάσεων. — Φιλολογικὴ ἀλληλογραφία. — Ἐπιφανείων διήγημα. — Καὶ Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.

Φυλλάδιον 7^{ον} — Τὸ λιακόφι. — Ἐκλάσσαι — Τζαμά — Ἡ χαλὰ (ποίημα) — Περὶ καπνοῦ (τέλος). — Κρησοὶ ἡρωίδες (συνέχεια). — Ἀποφθέγματα — Περὶ ὑποβρυχίων (τέλος). — Φιλολογικὴ ἀλληλογραφία — Ἐπιφανείων διήγημα καὶ Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.

Τὸ παρὸν Δελτίον δίδεται δωρεάν πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τοῦ «Κρητικοῦ Ἀστέρος». Διὰ τοὺς μὴ τοιοῦτους τιμᾶται κατὰ φύλλον λεπτὰ 3.

Ἐν τούτῳ ἐκτὸς τῆς ἄλλης καθ' ὅλα τερπνῆς ὕλης θὰ καταχωρίζονται καὶ ποιήματα, κοινωνικά, ἀγγελίαι καὶ διαφημίσεις καταστημάτων, πρακτικῶν, ἀσφαλιστικῶν ἐπιτηρῶν, ἀναγγελίαι καὶ κρίσεις

Φυλλάδιον 8^{ον} Ἐ κλησία Τζαμί — Περὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Κυδωνίας. — Λι Καλάνοι, αἱ Ἄπο κρηφ καὶ τὰ Κούλουμα. — Γλωσσικαὶ παρατηρήσεις. — Περὶ εὐκαλίπτου — Περὶ βιβλιοθηκῶν. Ἐπιφανείων διήγημα (τέλος). — Κρητικὰ ποικίλα. — Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.

Φυλλάδιον 9^{ον} — Κρησοὶ Ἡρωίδες (συνέχεια) — Ἀρχαιολογικά. — Οἱ πρῶτοι Χριστιανοί. — Ὁ Κρητὸς ἐν τῇ ξένη (ποίημα). — Λι Καλάνοι, αἱ Ἄπο κρηφ καὶ τὰ Κούλουμα (συνέχεια). — Γλωσσικαὶ παρατηρήσεις. — Ὁ λαγῶς (διήγημα). — Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΑΙ ΡΕΚΛΑΜΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ

Δὲν ἀρκοῦσι τόσα ἄγνωστα θέληγτρα, τὰ ὅποια παρουσιάζει εἰς ἡμᾶς τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου ὁ Νέος Κόσμος, θεωρούμενος ὡς γῆ τῆς Ἐπαγγελίας τόπος ὅπου τὰ δολλάρια κυλίσονται εἰς τοὺς δρόμους, ὅπου ἡ στιλβηδὼν τοῦ χρυσοῦ ἐκθαμβοῖ καὶ καταπλήσσει, ἀλλ' ἔρχονται καὶ αἱ βελιάμκι τῶν ποικιλιωμένων ἐταιριῶν νὰ ἐξεγείρωσι δολερῶς τὸν πόθον τῆς μεταναστεύσεως καὶ εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουσι λόγον νὰ εἶναι δυσηρεστημένοι μετὰ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασίν των, οὔτε ἐσκέφθησαν χάριν πλουτισμοῦ, ἢ ἐξ ἔρωτος πρὸς τὰς περιηγήσεις, νὰ καταλείπωσι τὴν γενέτειραν.

Ἀπὸ ἔτους βλέπει τις ἀνηρητημένας εἰς τὰ μᾶλλον περίοπτα μέρη τῆς ἡμετέρας ἀγορᾶς τὰς ἐγχρώμους εἰκόνας πελωρίων σιαφῶν ὑπερωκεανείων, δι' ὧν κατευοδῶνται εἰς τὴν χώραν τοῦ Φραγκλίνου τὰ σμήνη τῶν μετναστῶν.

Περίξ ἐκάστης εἰκόνης σχηματίζονται ὁμίλοι ἀνθρώπων θεωμένων ἀπλήστως τὰ πελώρια ταῦτα πλοῖα, ἄφωτος δὲ θαυμασμὸς συνέχει τοὺς θεατὰς μεταφερομένους διὰ τοῦ νοδὸς εἰς τοὺς μακρυνούς καὶ ἀγνώστους ἐκείνους τόπους, ὧν τὰ θέληγτρα μεγαλοποιεῖ φαντασία νοσηρὰ ἐν ἧ δὲν βραδύνει νὰ ἐνακήψῃ τὸ μικρόβιον τῆς νόσου τῆς καλουμένης «πόθος πρὸς μετανάστευσιν».

Ἡμέραν τινὰ ἔσθην καὶ ἐγὼ πρὸ μιᾶς τοιούτης θαλασσογραφίας, ἀποθαυμάζων ταύτην μετὰ ἀφέλειαν ἐπαρχιώτου.

Ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ σκάφους τελείου κατ' ὅλα μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων γραμμῶν, ὠθοῦντος πρὸ αὐτοῦ θάλασσαν μαινομένην, ἀψηφοῦντος ὑπερηφάνως κύματα τεράστια, ἔτερπον ἄληθως τὸν ὀφθαλμόν, σαγηνεύοντα καὶ τὴν ἀπλουστέραν φαντασίαν.

Διακρίνοντο ζωηρῶς αἱ διπλαῖ καὶ τριπλαῖ γέφυραι τοῦ πλοίου κατάμεστοι ἐπιβατῶν, αἱ γιγάντιοι κκνοδόχοι ἐξεμούσαι κύματα περιδινόμενα καπνοῦ, τὰ θωράκια μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων, σειρά λέμβων στερεωμένων ἐπὶ τῶν ἐπωτίδων καὶ ἀτελεύτητος γραμμὴ σωσιβίων προσδεδεμένων ἐπὶ τοῦ κικλιδιωτοῦ διαζώματος, τέλος οὐδὲν ἔλειπεν ἐκ τῶν μυρίων ἐκείνων ἀντικειμένων, ὧν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ τὸ πλοῖον.

Ἡ ἀγρία θάλασσα πυργουμένη γύρω εἰς τεράστια κύματα ἐθραύετο ἐπὶ τοῦ κλοστοῦ ἐν ὑπερηφάνῳ μεγαλοπρεπέει ἐπὶ

τὰ πρόσω χωροῦντος. Ἰδροχαρῆ πτηνὰ ἐπαιζόν μετὰ τῆς τρικυμίας ἐραπτόμενα διὰ τῶν πτερυγῶν των τοῦ ἀφροῦ τῶν κυμάτων, εἰς τὸ βάθος δὲ τῆς εἰκόνης διεγράφετο ἡ πόλις τοῦ ἀπόπλου μετὰ κωδωνοστάσια πανύψηλα, μετὰ μαρμαίροντας εἰς τὴν ἀνταύγειαν τοῦ φωτὸς τρούλους, ἀνωθεν τῶν ὁποίων ἀνέτελλεν ὁ χρυσοῦς Φοῖβος.

Ἐρέμβάζων θεώμενος τὴν θαλασσογραφίαν, μακαρίζων τοὺς χάριν ἀναψυχῆς διὰ τῶν γιγαντιαίων τούτων σιαφῶν τοὺς ὠκεανούς διαπλέοντας καὶ οὐχὶ τοὺς τὴν τύχην θηρεύοντας μετανάστας, ὅτε τῆς ρέμβης μετὰ ἀπέσπασεν ἡ ἐρώτησις νεαροῦ χωρικοῦ εἰς ὁμήλικα σύντροφόν του ἀποτεινομένη.

— Μετὰ τοῦτο τὸ βαπόρι θὰ φύγωμε καὶ μεῖς ;

— Ὅχι μωρέ! εἶπεν ὁ ἄλλος· τὸ δικό μας εἶνε πεῖο μεγάλο !

Καὶ τοὺς ἀφῆκα ν' ἀποθαυμάζωσι τὴν εἰκόνα, μετὰ τὴν λυπηρὰν σκέψιν, ὅτι καὶ οὗτοι εἶναι θυμάτα τῆς νόσου τῆς μεταναστεύσεως, ἧς τὰς σοβαρὰς συνεπείας δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ δοκιμάσῃ ἡ μικρὰ χώρα ἡμῶν.

Μάρτιος 1907

ΕΜΜ. Π. ΒΟΥΓΡΑΟΥΜΙΑΣ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ Ο „ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ“

Ἦτο ἐξ κριτικῆ ἢ ἐπιτυχίας τῆς ἐσπερινῆς συναυλίας, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐθνικῆς μας ἐορτῆς διοργανώσεν ὁ φιλολογικὸς σύλλογος τῆς πόλεώς μας ὁ «Χρυσόστομος».

Εἰς τὴν εὐρείαν αἴθουσαν τοῦ παρὰ τὸν Δηματικὸν κήπον βουλευτηρίου, πλουσίως, διαλεκτοσμημένην συνεκεντρώθη ἔτι ὠραῖον καὶ ἐκλεκτὸν εἶχεν ἡ πόλις τῶν Χανίων καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τρεῖς ὀλοκλήρους ὥρας ὑπὸ τὴν ἀκατάσχετον γοητείαν τῶν γλυκυτάτων τόνων κλειδοκυμβάλων καὶ Ζιθηρ μετηνέχθη εἰς τὸν κόσμον τῶν ὀνείρων ὅπου ἐμεθύσθη ἀπὸ τὰ μελωδικὰ ἄσματα ἐρασμίων μουσῶν.

Ἀπὸ τῆς ἐννάτης ἐσπερινῆς, ὅποτε θὰ ἤρχιζεν ἡ συναυλία, ὀλοκλήρος ὁ χῶρος τῆς αἰθούσης ἀπὸ τῶν θεωρείων μέχρι τοῦ τελευταίου καθίσματος τοῦ ἀμφιθεάτρου εἶχεν ἀσφυκτικῶς πληρωθῆ.

Εἰς τὰ θεωρεῖα σειρά λευχειμονουσῶν Κυριῶν καὶ Δίδων προσέδιδεν ἐκθαμβωτικὴν μεγαλοπρέπειαν εἰς τὸν ὄλον διάκοσμον.

Καὶ εἰς τὴν πλειεῖαν τὸ ὠραῖον φύλον ἀντεπροσωπεύετο ἰσαξίως τοῦ ὀνόματός του, ἀλλ' ἐδῶ ἐν ἀντιθέει πρὸς τὰ θεωρεῖα ἐκυριάρχει κατὰ πολὺ τὸ ἀσχημον.

Ἡ πλημμυρίς, διότι δὲν δ' ναιμὶ νὰ χαρακτηρίσω ἄλλως τὸ ἀνθρώπινον κῶμα, τὸ ὅποιον μᾶς παρέσυρε, μᾶς ἐρριψεν εἰς τὴν ἀριστερὰν ἐξέδραν εἰς τὴν βάσιν μιᾶς ὠραιότητος ἐκ καλλιπετάλων ρόδων ἀνθοδέσμης καὶ μολονότι ἀπετελοῦμεν πικραφώνιαν, ἐν τούτοις ἔχων ὑπ' ὄψει, ὅτι καὶ αἱ ἀκανθαὶ παρὰ τοὺς κάλυκας τῶν ρόδων ἔχουσι τὰ θέληγτρα των, ἐμείναμεν ἀρκετὰ εὐχαριστημένοι.

Τὴν ἐννάτην ἀκριβῶς οἱ μικροὶ μαθηταὶ τῆς Νυκτερινῆς σχολῆς, ψάλλοντες μετὰ μεγάλην ἐπιτυχίαν πατριωτικὸν ἄσμα, ἔκαμιν ἑναρξιν τῆς συναυλίας.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀπετέλεσε τὸ κορύφωμα τῆς ἐπιτυχίας ἦταν αἱ αἰθέραι συνθέσεις, τὰς ὁποίας ἐπὶ κλειδοκυμβάλου ἐξετέλεσαν αἱ Κυρία Στρατηγάκη καὶ Πέτρου Πρέβε καὶ αἱ Δίδες Ρένα Καλοῦτση, Λευκὴ Πρέβε καὶ Ἀδελίνη Μπὸν καθὼς καὶ τὰ μελωδικὰ ἄσματα, τὰ ἑποῖα μὲ ἀρρητον γλυκύτητα ἔφαλλον αἱ Κυρία Μπαῖρα καὶ Νικολαῖδου, συνοδευόμεναι διὰ κλειδοκυμβάλου τῆς μὲν Κυρίας Μπαῖρα ὑπὸ τῆς Δίδος θυγατρὸς τῆς, τῆς δὲ Κυρίας Νικολαῖδου ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς κ. Γ. Νικολαῖδου.

ὑπὸ τῆς Δίδος Ρένας Καλοῦτση ἐξετελέσθησαν ἄριστοι συνθέσεις καὶ διὰ Zither ὅτε μὲν μόναι, ὅτε δὲ ἐν συνοδείᾳ κλειδοκυμβάλου ὑπὸ τῆς Δίδος Ἀδελίνης Μπὸν.

Κατὰ τὸ τέλος οἱ μαθηταὶ τῆς Νυκτερινῆς σχολῆς ἔφαλλον τὸν Ἑλληνικὸν ὕμνον μετ' ὃ ὁ κόσμος διελύθη, εὐχαριστῶν τὰς Κυρίας καὶ Δίδας, αἱ ὁποῖαι εὐγενῶς προσφερθεῖσαι συνετέλεσαν εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῆς συναυλίας.

Τὸ μεγαλεῖτερον εὐχαριστῶν δρῆεται εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου καὶ Σύμβουλον τοῦ ἡγεμόνος κ. Χαρ. Φανδρίδου, ὅστις ἦτο ἡ ψυχὴ τῆς ἐσπερίδος.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Κοινὸν τῆς πρωτεύουσας δρῆεται δίκαιος ἐπαινος, διότι διὰ τῆς προθυμίας του συνετέλεσαν εἰς τὸ σκοπὸν τῆς συναυλίας ἐξ ἧς ὑπὲρ τὰς χιλιάς δραχμὰς εἰσπραχθήσαν ὑπὲρ τῆς Νυκτερινῆς σχολῆς.

Χρυσόθεμις

ΕΥΝΟΙΑ ΤΥΧΗΣ

Ἀνεγράφη πρό τινων ἡμερῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, ὅτι γυνὴ τις θέλουσα νὰ ἐξαργυρώσῃ τὸ τοκομερίδιον λεχαιοφόρου τινός, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀγοράσει, πρὸς αἰτίαν εἰς τὴν Κτηματικὴν Τράπεζαν τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐπέδειξε τὸν ἀρθρὸν τῆς λεχαιοφόρου, ὅτε ἤκουσε παρὰ τοῦ ταμείου Κυρία ἡ ὁμολογίαν ἐκέρδισε 100 χιλ. φράγκα! Εἰς τὸ ἀκουσμα τοῦτο ἔμεινεν ἔκπληκτος. Ἐν τούτοις τὸ ἀνέλπιστον τοῦτο κέρδος συνετέλεσεν οὐ μόνον τὰ οικονομικά τῆς νὰ τακτοποιήσῃ ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπανδρεύσῃ τὰς 4 κόρας τῆς, αἵτινες εἰς ἡλικίαν γάμου πρὸ πολλοῦ ματαίως ἀνέμενον ἀποκατάστασιν.

Νασοκόμος δὲ τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» κίτοχος ὁμολογίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀξίας 100 δραχ. ἐκέρδισε τὸν πρῶτον ἀριθμὸν 50 χιλ. δραχμῶν διὰ τῆς προικὸς δὲ ταύτης μετὰ τὴν ἐγκαταστάσειν τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς νασοκόμου ἐπέτυχεν λαμπρὰν ἀποκατάστασιν, συζευχθεῖσα ἱερὸν τινὰ καὶ ὑψηλὴν τοῦ Πανεπιστημίου. Τοιαῦται τιμηρὰ ὁμολογία πωλοῦνται κατὰ χιλιάδας πενταχοῦ πρὸς οἰκονόμους χρήματος εἴτε ἐξ ὀλοκλήρου εἴτε κατὰ δόσεις διὰ σύστημα ἐφήμερον καὶ πρὸ ἡμῶν ὁ γνωστὸς τραπεζίτης κ. Κωνστ. Στρατουδάκης ὅπου πωλοῦνται τῆς μὲν Κτηματικῆς Τραπεζῆς ὁμολογία πρὸς 10 δραχ. μηνιαίως, τῆς δὲ Ἐθνικῆς πρὸς 5 δραχ. τὴν μίαν, μετὰ τὴν τύχην ἀπὸ τῆς ταύτης δόσεως. Αἱ ὁμολογία εἶνε κατατεθειμέναι ἐν ταῖς ἐνταῦθα Τραπεζαῖς πρὸς ἀπόφαισιν τοῦ ἀγοραστοῦ. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀποκτῶσιν αὐτάς, ἀποστέλλοντες διὰ συστημένης ἐπιστολῆς τὴν ἀ' δόσιν καὶ μετέχουσιν ἀμέσως τοῦ κέρδους. Ἐν τῷ αὐτῷ γραφεῖω προεξοφλοῦνται μισθοδοσία δημοσίων ὑπὸ κλήλων, διδασκάλων κ. λ. π.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΡΧΑΙΟΣ ΤΑΦΟΣ

Παρὰ τὸ χωρίον Μάλεμε τῆς Κυθωνίας ἀνευρέθη τὸ παρελθὸν Σάββατον τάφος ἀρχαῖος μήκους 4 καὶ πλάτους ὁμοίως 4 μέτρων καὶ ὕψους 5 περίπου.

Τὰ τοιχώματα αὐτοῦ ἀπκρτίζονται ἐκ γωνιαίων μεγάλων λίθων, ἐκτισμένων κατὰ τὸ ἰσοδομικὸν σύστημα εἰς 6 ἐπαλληλοὺς σειρὰς ἀνωθεν τῶν ὀπῶν σχιστόλιθοι, πρὸς τὰ ἔσω συγκλίνοντες, σχηματίζουσι θάλον καταλήγοντα ἐν τῇ κορυφῇ εἰς ὀπήν, ἣν μεγάλη πλάξ ἔκλειει.

Ὁ τάφος φέρει ἔμπροσθε εἴσοδον μεγαλοπρεπῆ καὶ κολυγν ὁδὸν ἀγούσαν εἰς αὐτὴν μήκους 12 μέτρων.

Τῆς εἰσόδου ὑπέρεται ὑπέρθυρον μήκους 3 μέτρων ἀνωθεν τοῦ ὀποῦ αἱ πλάκες συγκλίνουσαι, ὅπως καὶ ἐν τῷ ἔσωτερικῷ τοῦ τάφου, ἀποτελοῦσι εἶδος ἀσώματος· διότι τὸ ὑπέρθυρον δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ ὄλον τὸ βάρος.

Ὁ τάφος ἦτο ἔσωτερικῶς ἐπικεχρισμένος καὶ κάτωθεν ἐπεστρωμένος, φαίνεται ὅμοιος πρὸς τοὺς ἐν Σπάτα καὶ Μενιδίῳ εὐρεθέντας παναρχαίους τάφους, δὲν ἔχει δὲ εὐρεθῆ ὅμοιος αὐτοῦ ἐν τῇ δυτικῇ Κρήτῃ. Ἦτο οἰκογενειακὸς καὶ ἀνήκε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς ἐπιφανῆ τινα τοῦ τόπου. Κατὰ χώρον ἀνευρέθησαν οἱ σκελετοὶ 6 ἀνθρώπων καὶ ἀνθρωπίνης συνήθως ἐν τοιοῦτοις τάφοις εὐρισκόμενοι καὶ θρυπτικὰ τινα ἀγγείων. Δυστυχῶς πρὸ τῆς εἰσόδου δὲν ὑπῆρχεν λίθος ἀποφράττων τὴν εἰσοδὸν καὶ τοῦτο ἴσως δὲν παρῆται ἀναληθῆ λέγοντας τοὺς ἰσχυρίζομένους ὅτι οὐδὲν πολύτιμον κινητὸν ἀνευρέθη πλὴν τῶν ἄνω μνημονευμένων.

Ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Π. Βαλάκης μεταβάς ἐπὶ τόπου ὑπέβαλε λεπτομερῆ ἔκθεσιν εἰς τὴν Α. Διεύθυνσιν τῆς Παιδείας.

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἦσοι ἐξ ὕμῶν γνωρίζετε, τὸν αἰείποτε εὐθυμον, καὶ συμπαθέστατον φίλον κ. Ἀντ. Παπαδάκην, θὰ γνωρίζετε ἐπίσης ὅτι τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀπέκτησε θυγάτριον, τὸ ὅποιον ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμέρας τῆς εἰσόδου του ἐν τῇ ζωῇ μας, τῇ τόσῃ γελῶν, ἀλλ' ἐν ταυτῷ καὶ τόσῃ τραγικῇ, ἤρξατο γελῶν!

Πλὴν μὴ νομίσητε ὅτι ἐπειδὴ ἡ δις Παπαδάκη γελᾷ τόσον προῶρως, ἐτιτοφορήσαμεν τὸ δημοσίεμά μας τοῦτο μετὰ τὸν ἐπιδεικτικὸν τίτλον, ὃν φέρει, ἀλλ' ἐὰν ἀναγνώσῃτε τὰ ὀλίγα ταῦτα, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι οὐχὶ μόνον δεδαικαιολογημένοι θὰ εὕρητε τοῦτον, ἀλλὰ καὶ θέλετε καταληφθῆ ὑπὸ τῶν ἐξόχως ὠραίων συναισθημάτων ὑφ' ὧν κατελήφθημεν ὅτε ἠκούσαμεν παρὰ τοῦ φίλου κ. Παπαδάκη τὰ ἐξῆς:

Τὴν μετ' ἐπομένην τῆς γεννήσεως τοῦ θυγατρίου του, ὃ ἀπὸ τῆς προτεραίας πατῆρ, ἐδέχετο τὴν ἐπίσκεψιν τῆς καλοκἀγάθου ἀδελφῆς του κ. Ἀθηνᾶς Κουρμουλάκη, ἐπὶ τῆς συμπαθοῦς μορφῆς τῆς ὁποίας ἐζωγραφίζετο ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀδελφικὴ στοργή. Ἀφοῦ δ' ἠσπάσθη τὴν νεογέννητον ἀνέτρε τοῦ θυλακίου τῆς κατάλευκον δέμα, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐπιμελῶς δεδιπλωμένος κεκρύφαλος, φέρων ἐπὶ

τῆς κορυφῆς ἀρχαίων χρυσοῦν νόμισμα καὶ περιέβαλε τὴν μικρὰν κεφαλήν τῆς ἀνεψιάς.

Μέχρι τοῦ σημείου τούτου δὲν ὑπῆρχέ τι τὸ ἕκτατον διὰ τὸν ἀποθαυμάζοντα τὴν τε ἀδελφὴν καὶ θυγατέρα πατέρα Ἀννανίαν, ἀλλ' ὅταν μετ' ὀλίγον ἀνεκάλυφεν ὅτι, ὁ παρὰ τῆς φιλοστόργου ἀδελφῆς δωρηθεὶς εἰς τὴν θυγατέρα του κεκρύφαλος ἦτον ἐκεῖνος ὃν πρὸ τεσσαρακονταετίας ἔφερον ὁ ἴδιος νήπιον, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπληρώθησαν δακρύων.

Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς ἡμᾶς ὅταν μᾶς διηγήθη τὴν συγκινητικὴν ταύτην σκηνήν, εὐχόμεθα δ' εἰς ἔλους τοὺς φίλους ἀναγνώστας ὁσάκις οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πληροῦνται δακρύων, νὰ εἶναι δάκρυα ἐμείας φύσεως τῶν τε τοῦ φίλου κ. Ἀντ. Παπαδάκη καὶ τῶν ἐμῶν

Ναζάρου 24 Μαρτίου 1907

Ν. Βασιλακίης

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑ

Ὁ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν λειτουργῶν «Γυμναστικός σύλλογος Χανίων» ἔλαβε προσκλήσεις διὰ νὰ μετάσχη διὰ τῆς ἀποστολῆς Κρητῶν ἀθλητῶν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς τελεσθέντας ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ Μαρτίου πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας καὶ εἰς τοὺς Πανελληνίους ἀγῶνας τοὺς τελουμένους ἀπὸ τῆς 24ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 28ης.

Ἐπίσης ὁ ἐν Κύπρῳ Γυμναστικός σύλλογος «Τὰ Ὀλύμπια» καὶ ὁ Πανιώνιος Γυμναστικός σύλλογος Σμύρνης διὰ φιλοφρονησάτης ἐπιστολῆς καλοῦσιν εἰς εὐγενῆ ἀμιλλὰν ἐν τῷ σταδίῳ τοὺς ἀδελφοὺς Κρήτας.

Κατόπιν τῶν προσκλήσεων τούτων ὁ Γυμναστικός σύλλογος κατὰβάλλει πᾶσιν προσπέσειν, ὅπως κατὰκρίση ἀθλητὰς ἀνταξίους νὰ ἀντιπροσωπεύσωσι τὴν πατρίδα ἡμῶν εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους, οἱ δὲ παρ' ἡμῶν πρωταθλητὰί δὲν πύουσι ἀπὸ τοῦ νὰ παρασκευάζωνται καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ἐν τῷ ἔξωθι τοῦ Δ. Κήπου μικρῷ Γυμναστηρίῳ τοῦ συλλόγου.

Ἐίμεθα δὲ εἰς θέσιν νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν ἀθλητῶν ἡμῶν δεικνύουσι ἀρκετὰ καλὰς ἐπιδόσεις εἰς τὰ διάφορα ἀγωνίσματα, ὡς ἐν παραδείγματι εἰς τὴν σφαιρὴν πρωτεύουσιν ὁ Γ. Γιαννουδοδαρδῆς ρίπτων αὐτὴν 11,65 μέτρων, ὁ Ἰωάν. Βασιλάκης 11,20 καὶ ὁ Δημ. Χαϊδεμενακίς 10,70 ἐνῶ τὸ ρεκόρ εἶναι τοῦ μὲν Ἰου Ὀλυμπιονίκου 12 μ. 325, τοῦ δὲ 2ου 11,83.

Εἰς τὰ βῆρη ὁ Ἰωάν. Βασιλάκης σηκώνει δι' ἀμφοτέρων 85 ὄκ. (ἦτοι κοιλὰ 108,80), διὰ τῆς μιᾶς 55 ὄκ. ὁ δὲ Γ. Γιαννουδοδαρδῆς 82 ὄκ. καὶ ὁ Μιχ. Ψαρουδάκης δι' ἀμφοτέρων 60 ὄκ. καὶ διὰ τῆς μιᾶς 45 ὄκ. ἐν ᾧ τὸ ρεκόρ εἶναι 142,400 κοιλὰ ἦτοι ὀκτάδες 111,072.

Τὸν δίσκον ὁ Ἐπαμ. Ἀνεζάκης ρίπτει ἐν τῇ ἐλευθέρῳ δισκοβολίᾳ 30,50, ὁ δὲ Γεώργ. Χατζημιχαλάκης 29,50 ἐνῶ τὸ ρεκόρ εἶναι 41,46 ἕως 38,66. Καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλα ἀγωνίσματα δεικνύουσι ἀρκετὰς ἐπιδόσεις ὡς οἱ Κουφάκης, Νικηφοράκης καὶ Λουπάκης.

Τὸ συμβούλιον τοῦ γυμναστικοῦ συλλόγου Χανίων θέλον νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τοὺς πολλοὺς φιλάθλους τοὺς φαιτώντας εἰς τὸ γυμναστήριον, δι' αἰτήσεώς του πρὸς τε τὴν Κοινότητα Χανίων καὶ τὸν Γάλλον Συνταγματάρχην ἐζήτησεν ὅπως παραχωρηθῆ αὐτῷ ὁ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως χώρος,

ὁ προωρισμένος διὰ γυμναστήριον. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι χάρις εἰς φιλοπόροδα καὶ φιλάθλα αἰσθημάτων τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Διεθνῶν στρατευμάτων ταχέως θὰ ἴδωμεν νέον Γυμναστήριον ἀνεγειρόμενον ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως κάτωθι τοῦ Δημοτικοῦ κήπου.

ΠΟΙΚΙΛΑ

*** Εὐτυχῆ θεωροῦνται τὰ ἔθνη οὐχὶ τὰ ἔχοντα τοὺς πλείονας σοφοὺς, ἀλλὰ τοὺς ὀλιγωτέρους ἀγγραμμάτους.

*** Διάστημα Γάλλος ἐνεχάραζεν ἐπὶ τῆς σφραγιδὸς του τὴν ἐπιγραφήν «προσῆμαι μόνον ὄσους ἀγαπῶ». Καὶ τῷντι εἰς τούτων μόνον τὰ βέλη εἶναι προσιτῆ καὶ τρωτῆ ἢ καρδία, εἰς δὲ τὰ τῶν λοιπῶν μόνον ἢ ἐπιδερμὶς.

*** Μηδέποτε λησμόνει τὰς ἐν τῷ παρελθόντι μεταμελείας σου.

*** Ὑπὲρ πᾶν ἄλλο πρᾶγμα φρόντισον ν' ἀποκτήσης φίλον, ὅστις νὰ ἔχη τὰ ἄρρα νὰ σοι ὑποδεικνύῃ τὰ ἐλαττώματά σου.

*** Μὴ πίστευε εἰς χεῖλην μειδιῶντα πάντοτε καὶ πρὸς πάντι. Ἡ πράττουσι τούτο καθ' ἑξῆς ἢ δὲν εἶναι εἰλικρινῆ.

*** Ἡ φιλαρέσκος ὁμοιάζει τὴν ὡραίαν θάλασσαν, ἐπιφάνεια ἀκτινοβολοῦσα, ἀντανακλώσα τοῦ οὐρανοῦ τὸ μείδισμα, ἀλλὰ κρύπτουσα ἀχανῆ πυθμένα, ὑπουλον ρεῦμα, θάνατον.

*** Ὁ ἄνθρωπος αἰωνίως ἐνασχολο μένος εἰς τὸ νὰ ἐπιφθαλιμᾷ ὅσα δὲν ἔχει καὶ νὰ ὀρθνῆ ὅσα πρὶν εἶχεν, ὀλίγας εὐρίσκει στιγμάς νὰ χαρῆ ὅσα ἔχει.

*** Ἡρώτησάν ποτέ τινα τίς ἢ διαφορά μεταξὺ τῶν ἀγαλμάτων καὶ τῶν μεγάλων ὑποκειμένων τοῦ τόπου. Ὅσοι πλησιάζει τις πρὸς τὰ ἀγάλματα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, τῷ φαίνονται μεγαλειότερα ὅσον δὲ τις πλησιάζει τοὺς μεγάλους τῷ φαίνονται μικρότεροι.

*** Ἡ ἐκδίχησις ἐξισώνει τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, ἐνῶ ἡ συγγνώμη τὸν καθιστᾷ ἀνώτερον του.

*** Ἡ συκοφαντία ὁμοιάζει τὴν φλόγαν, τὴν μαυρίζουσαν ὅσα ἀδυνατεῖ νὰ καύσῃ.

*** Ὅσάκις ἀντρέφης κελῶς ἄρρεν παιδίον, ἐτοιμάζει τῇ κοινωνίᾳ χρήσιμον ἄνδρα· καλῶς δὲ ἀνατρέφων κόρην, ἐτοιμάζεις ὀλόκληρον ἀγαθὴν οἰκογένειαν.

*** Ἀπολεσθεῖσα περιουσία ἀνακτάται διὰ μακρᾶς φιλεργίας· βλάβη τῆς υγείας διορθοῦται διὰ σωφροσύνης καὶ ἐγκρατείας· λησμονηθεῖται γνώσις διὰ τῆς μελέτης· ψυχρανθεῖσα φιλία θερμίνεται διὰ συγγνώμης· ἀλλὰ τίς ποτε ἀνελογίσθη τὰς μακρῶς θυσιαζόμενας ὥρας;

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ μὴ λαβόντες προηγούμενα φυλλάδια τοῦ «Κρητ. Ἀστέρος» νὰ εἰδοποιήσωσιν ἡμᾶς νὰ ἀποστείλωμεν αὐτοῖς νέα, ἵνα ἔχωσι πλήρη σειρὰν· διότι ἡ ἀπώλεια τούτων ὀφείλεται μᾶλλον εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰ ὅποια θὰ παρακαλέσωμεν νὰ ἐπιστήσωσι περὶ τούτου τὴν προσοχὴν τῶν διανομέων καὶ νὰ γνωρίζωσιν ἡμῖν πᾶσαν παράλειψιν, ἐὰν προέρχεται ἐκ τῆς Διεκπεραιώσεως ἡμῶν.

Τύποις Μ. Ι. Σουλβέρον — Χανιά